

Lakialoite LA 38/2018 vp

Anna Kontula vas ym.

Lakialoite laiksi ulkomaalaislain 148 §:n 1 momentin 6 kohdan kumoamisesta

Eduskunnalle

Ulkomaalaislain 148 §:n 6 momentin mukaan ulkomaalainen voidaan käännättää maasta, jos hänen voidaan perustellusta syystä epäillä myyvän seksuaalipalveluja. Vuosittain Suomesta käännytetään tämän pykälän perusteella joitakin kymmeniä henkilöitä. Seksuaalipalvelujen myynti ei ole Suomessa rikos.

Muun muassa kansallinen ihmiskaupparaportoiija, Suomen Amnesty, Naisasialiitto Unioni ja Pro-tukipiste ovat arvostelleet säännöstä sen kielteisten ihmisoikeusvaikutusten takia. Uhka käännetyksestä estää väkivaltaa kokenutta kolmannen maan kansalaista tekemästä rikosilmoituksesta, ja ihmiskaupan uhri saatetaan suojelun sijaan käännättää maasta.

On myös viitteitä siitä, että säännös paitsi altistaa väkivallalle ja hyväksikäytölle myös rohkaisee niihin. Vaaralliset prostituutioasiakkaat osaavat etsiä nimenomaan kolmansien maiden kansalaisten luo, koska tietävät, että nämä eivät voi turvautua poliisiin. Käännetyksen uhka nostaa kynystä myös muulle viranomaisavulle, esimerkiksi lääkärin hoitoon hakeutumisessa.

Ulkomaalaislain tarkoittama käännitys ei edellytä todennettua seksuaalipalvelujen myyntiä, vaan pelkkä epäily aikomuksesta riittää. Tällaisen epäilyn voi rajakontrollissa oikeuttaa esimerkiksi Suomeen pyrkivän kolmannen maan kansalaisen matkatavaroista löytyvä vaatetus, seksilelut ja ehkäisyvälineet. Näin säännöstä on mahdollista käyttää lainsäätäjän tarkoitusta laajemmin kenen tahansa seksuaalisesti aktiivisen (naisen) maahantulon estämiseen. Prostituutioon liittyvän stigman vuoksi käännetyispäätöksen kyseenalaistaminen valitusteitse on hyvin epätodennäköistä.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Lakialoite LA 38/2018 vp

Laki

ulkomaalaislain 148 §:n 1 momentin 6 kohdan kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §
Tällä lailla kumotaan ulkomaalaislain (301/2004) 148 §:n 1 momentin 6 kohta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Helsingissä 28.9.2018

Anna Kontula vas
Tytti Tuppurainen sd
Eva Biaudet r